

Slovo úvodem

Milí čtenáři,

v době, kdy sepisuji tento úvodník, jsem ještě plný dojmů ze setkání zástupců Komor – české a slovenské. Setkání se uskutečnilo v Hradci Králové a Kuksu 12. a 13. května. Cílem byla výměna zkušeností, porovnání, jak se vyvíjí zdravotní systémy v našich si blízkých zemích. Co se kde daří lépe? Mezi naše silné stránky patří jednoznačně přístup do lékového záznamu v rutinní praxi lékárníka. Ve financování péče je stěžejním úspěchem prosazení signálního výkonu, jakožto pevné složky odměny nezávislé na ceně léku. Na slovenské straně se podařilo sice jen lokálně, ale schválit lékárně pro testování na covid-19. Obě strany se shodně snaží pro lékárníky prosadit více zdravotnických kompetencí. Obě strany také aktuálně řeší mnoho výpadků léků. Podle vlastní statistiky z lékárny hledáme v této době náhrady za výpadky u téměř každého desátého pacienta. To značně ztěžuje práci lékárníkům, na druhou stranu to ukazuje naši schopnost vytrvale hledat řešení. Tím to nechci zlehčovat, protože to je vážný problém, ale poukázat i na naši silnou stránku a poděkovat všem lékárníkům za jejich nepřetržité úsilí. Z exkurze na Kuksu jsem si také uvědomil, jakými proměnami lékárenství v čase prochází. Domnívám se, že se v dnešní době musíme orientovat ještě více na posilování odborného poradenství. Měli bychom hledat a prosazovat ohodnocení zdravotnického výkonu lékárníka, nespolehat pouze na odměňování naší práce z ceny vydávaných léků, rozvíjet konzultační služby a aktivně se zapojit do vyhodnocování medikace. V praxi vidíme potřebu, aby lékárník s plnou zodpovědností dokázal vybavit pacienta chronicky užívanými léky v případě nedostupnosti lékaře. I s digitálním rozvojem vidím nezastupitelnou silnou roli lékárníka v primární zdravotní péči. V osobním přístupu, v odborné kontrole a zhodnocení léčby a ne-

poslední řadě podpoře pacienta. Je důležité, aby pacient předávaným informacím dobře porozuměl. Aby dostal podstatné a srozumitelné informace, nikoli záplavu informací, která ho poleká nebo by mohla být špatně pochopena. V rámci dispenzace je možné zachytit určité signály rizik, které mohou být potřeba důkladněji vyhodnotit. Čas u dispenzace je reálně velmi krátký. Lze poskytnout základní informace ke správnému užití léku, provést základní kontrolu vhodnosti léku a jeho dávky ve vztahu k očekávané indikaci a ve vztahu k pacientovi. Je to poměrně náročný požadavek rychle se zorientovat ve farmakoterapii, která je široce rozvěvená napříč zdravotnickými specializacemi. I tato krátká intervence je však zcela zásadní pro správnou léčbu, motivaci k léčbě, odhalení chyb a nežádoucích účinků atd. I v tomto krátkém čase může zásadní informaci přinést prohlédnutí lékového záznamu. Lékárník je expertem na léky, který umí zhodnotit medikaci více do hloubky – a to formou důkladnější revize farmakoterapie nebo poskytnutím odborné lékové konzultace pacientovi. Daly by se tak zachytit i složitější nebo dosud skryté lékové problémy ve vztahu ke konkrétnímu pacientovi. Tuto činnost zdravotní systém u praktikujících lékárníků nevyužívá. Úkolem tvůrců i plátců zdravotního systému je pomoci tomuto rozvoji, posílit postavení a kompetence lékárníků, upravit jejich odměňování. Ze strany lékárnických organizací je podpora takových systémových změn. Zároveň si uvědomme potřebu skutečně celoživotního kontinuálního vzdělávání lékárníků (CV). Relativně nedávno vstoupila v platnost podmínka plnění podmínek CV pro udělení licence vedoucího lékárníka. Ta je udělována již jen na 3 roky a automaticky prodloužena, jsou-li podmínky CV vedoucím lékárníkem splněny. Každý lékárník, natož vedoucí lékárník, hlavní odborná opora ostatním

kolegům na pracovišti a garant kvality poskytovaných zdravotnických služeb, by měl mít plnění podmínek CV za samozřejmé. V končícím tříletém cyklu letos v srpnu snad proto nenastanou současným vedoucím lékárníkům žádné potíže. Pro průběžné vzdělávání se po „covidových letech“ naplno spustily prezenční kongresy, sympozia a semináře. Předávání osobních zkušeností s kolegy, sdílení případů a řešení, diskuze mezi kolegy lékárníky i lékaři, to jsou přednosti osobního setkávání na vzdělávacích i společenských aktivitách.

I v rámci Sekce lékárenství při České farmaceutické společnosti chceme tento vývoj aktivně podporovat. Letos došlo po volbách k obměně ve složení výboru sekce. Po zvolení jsem přijal pozici předsedy Sekce s místopředsedou PharmDr. Pavlem Grodzou. Výbor Sekce naváže na činnosti z minulých let, zejména na zásluhu Pavla Grodzy, který je lídrem praktického lékárenství již více než 30 let. Jeho zásluhou se konají tradiční vzdělávací sympozia vysoké odborné i společenské úrovně. Budeme podporovat kvalitní vzdělávání lékárníků, prosazovat posilování a prohlubování kompetencí praktických lékárníků, ukotvení konzultační činnosti v lékárnách a rozvíjet profesní odbornou spolupráci lékárníků a lékařů.

Na závěr si Vás tedy dovoluji pozvat na tradiční XXXVIII. Lékárnícké dny, které se letos budou konat 6.–8. října v Klatovech. Novinkou bude zařazení praktických workshopů do programu. Věřím, že se můžete těšit na velmi zajímavý program. Za výbor sekce s Pavlem Grodzou, Ivanou Sokolovou, Radkem Oswaldem a Alešem Marečkem, ale také s Jiřím Kotlářem a dalšími členy organizačního týmu se budeme těšit na viděnou s Vámi.

*PharmDr. Antonín Svoboda
předseda Sekce lékárenství při ČFS*